

Ботевъ за пръвъ пжтъ се запозналъ съ Хаджи Димитъръ въ 1867 г. въ Гюргево. На идване отъ Калоферъ, вмѣсто да замине за Русия, той се спрѣлъ въ крайдунавския градъ и се сдружилъ съ революционеритѣ-хъшове, на които слушалъ разказитѣ за тѣхнитѣ минали подвизи и славни битки по Стара-планина. Той се срещналъ съ Воеводата въ малката тѣсна кръчма на Дочо Царски, свърталището на всички немили-недраги и разпалени българи, гдето всѣка вечеръ се пѣли бунтовнически пѣсни и се бистрѣла политиката на Европа и на султанъ Абдулъ Азиса. Ботевъ се сближилъ съ Х. Димитъръ и билъ въ възторгъ отъ него зарадъ неговия мжжественъ видъ. Съ него заедно той отишелъ въ Букурещъ, за да посетятъ тежко болния Раковски. Великиятъ патриотъ, на смъртно легло вече, не преставалъ да блѣнува за свободата на България и имъ далъ своя заветенъ идеалъ, като ги съветвалъ да не се отчайватъ следъ неговата смъртъ, а да работятъ смѣло за светото българско дѣло. Следъ една година, когато Хаджи Димитъръ преминава Дунава съ своята чета, Ботевъ билъ въ Браила, ангажиранъ като актьоръ въ театралната трупа на Добри Войниковъ. Вестъта за пленяването на Караджата, за унищожението на юнашката дружина и за смъртъта на Воеводата паднала като гръмъ всрѣдъ българската емиграция. Печалната новина направила силно впечатление на всички Сигурни известия обаче за участъта на Хаджи Димитъръ нѣмало. Едни казвали, че е живъ, други твърдѣли, че е раненъ, трети, че е убитъ. Изникнали разни легенди, каквито обикновено се създаватъ за всички герои, които загиватъ трагично и слагатъ коститѣ си предъ олтара на Отееството. Въ самата Браила, гдето се намиралъ Ботевъ по онова време, сжщо се говорѣло разнo за сливенския юнакъ: че е раненъ, че е убитъ, че е живъ въ Русия, или че се крие въ Балкана. „Турцитѣ се страхували много отъ него“, разказва панагюрскиятъ революционеръ Илю Стояновъ, който билъ въ това време тамъ; — „браилскиятъ комитетъ, за да използува туй обстоятелство, бѣше решилъ даже да изпрати десетъ-дванадесетъ души на Балкана, предводителствувани отъ Димитъръ Огняновъ, карловець. По овчари и дърводѣлци Димитъръ Огняновъ минавалъ за Хаджи Димитъръ, като и по образъ приличалъ на него. Целъта била — да се разчуе, че Хаджи Димитъръ е живъ“.

Подъ впечатлението на тия слухове и спорове, Ботевъ, съ своето вдѣхновение, съ поетично прозрение и полетъ на фантазията, написва пѣсенъта, въ която възсздава образа на ранения юнакъ и обез-